

Utišajte zvuk na mp3 plejeru

Evropska unija poručila je ljubiteljima muzike da utišaju zvuk na svojim MP3 plejerima, jer rizikuju trajan gubitak sluha. Evropski naučnici ustanovili su da bi između 2,5 i 10 miliona Evropljana moglo izgubiti sluha ako u periodu od najmanje pet godina više od sat vremena dnevno sa MP3 plejera slušaju muziku opasnog intenziteta zvuka - većem od 89 decibela. Portparol Unije Helen Karns izjavila je da Evropska komisija moli građane, a posebno djecu i mlade ljude,

da sad "smanje intenzitet" jer bi mogli oštetiti sluha da to i ne primijete. "To je oštećenje koje bi se moglo vratiti i proganjati vas kasnije u životu", rekla je Karnsova. Ona je dodala da će nadležni iz EU razmotriti mogućnost daljeg snižavanja zakonske granice od 100 decibela za MP3 plejere. Kompanija "Apple" bila je prinuđena da povuče "iPod" plejere iz prodavnica u Francuskoj i na tom uređaju promijeni softvera kako bi bili u skladu sa limitom od 100 decibela. Kalifornijska kompanija uz svaki prodati "iPod" prilaže i upozorenje u kojem navodi da "upotreba slušalica uz najveću jačinu zvuka može izazvati trajno oštećenje sluha". EU donosi propise o jačini buke, kojima se, uglavnom iz zdravstvenih razloga, ograničava nivo zvuka na radnim mjestima, gradilištima, u fabrikama pa čak i jačina ozvučenja orkestara.

(Izvor: B92, oktobar 2008. godine)

Stare mađarske arhive na Internetu

Mađarski parlament uspostavio je internetski arhiv dokumenata iz perioda 1861-1918. Mađarska zbirka sadrži sve dokumente o radu parlamenta nastale između 1861. i 1918. Sljedeća faza, kako je izvijestio evropski portal za e-upravu www.epractice.eu, biće digitalizacija građe do 1990. Mađarima je otvoren pristup arhivu dokumenata 1861-1918. Sve preslike dokumenata Donjeg i Gornjeg doma su dostupne na novom websiteu. Službeni stenografi izradili su stenograme, pa se povjesničari mogu dokumentima korisiti kao potpuno vjerodostojnima. Problem za istraživače može biti jedino to što su dokumenti dostupni samo na mađarskom jeziku. Knjižnica namjerava nastaviti napore

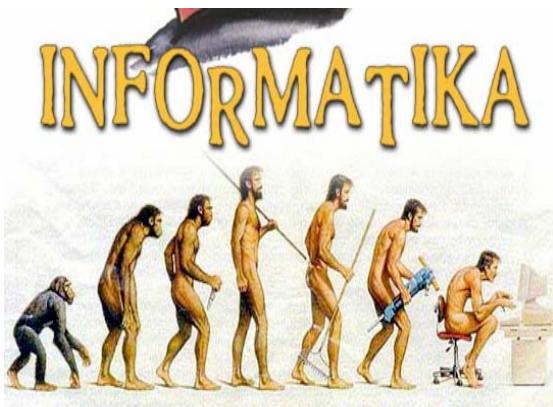
digitalizacije i proširiti parlamentarnu zbirku da bi upotpunila svu parlamentarnu dokumentaciju do 1990. dina.

UOGA
MAGYAR TUDOMÁCSA, MAGYAR IGYÉKUS ALAPJAI, MAGYAR TUDOMÁCSA TUDOMÁCSA
ÖKKÉNT CSELEK A HELYETLEN VÁMINTEZÉKEDESK FÖLÖTTI RÉVÉLEG EGY ÁLTALUNK ELFOGLALT ÉS IGAGÁTOTT
ORSZÁGBAN AZ IDEGEN VERSENY NAGYRA NÖVÉSZETTÉK ÉS IJÓVEL TERMÉSZETES HELYZETÜNK MELLETT AZON
SZOMSZÉD ORSZÁGBól IS KISZORÍTTATUNK.

Mily jelentésséggel bír a magyarországi ipar- és forgalmi viszonyokra Bosna és Hercegovina, kittőink az e részben rendelkezésre álló adatokból is. Ugyanis az 1866–75. évi bevitel adatai szerint, az osztrák-magyar monarchiából Bosna- és Hercegovinába évenkintőbírítéket:

	Az osztrák-magyar monarchiából	Az osztrák-magyar monarchián át	Összesen
cukor	8,894 vámzársa	8,251 vámzársa	17,146 vámzása
gyümölcs- és kerti termények .	5,589 ,	8,432 ,	14,021 ,
babona	2,304 ,	7,100 ,	9,404 ,
liszt és öblemény	2,395 ,	5,195 ,	7,590 ,
sér	4,776 ,	113 ,	4,789 ,
bör	4,000 ,	3,502 ,	7,503 ,

Većina Bosanaca informatički nepismena

Bosna i Hercegovina tri puta zaostaje za zemljama Evropske unije u informatičkoj pismenosti. Analiza koju su sačinile institucije BiH pokazala je da veći dio građana ne koristi Internet. Prema podacima internet provajdera na kraju 2007. godine u BiH je bilo ukupno 273.752 internet-preplatnika. Procenat korištenja Interneta u zemlji je 20,9 odsto i mnogo je manji u odnosu na zemlje Unije. U njima, naime, Internet koristi prosječno 69,9 odsto građana.

(Izvor podataka: Vlada Federacije BiH)

Unutar EU jeftinije slanje SMS

Zemlje članice EU podržale su prijedlog Evropske komisije za smanjenje cijena roaminga za slanje tekstovnih poruka i prenos podataka u mobilnoj telefoniji, a građani bi od 1. jula 2009. trebali te usluge plaćati manje. "Pozdravljam odluku Vijeća za telekomunikacije da podrži prijedlog Komisije o smanjenju nameta za slanje SMS i prenos podataka putem mobilnih telefona kada su u inostranstvu", izjavila je predstavnica za telekomunikacije Viviane Reding.

Prijedlog Komisije predviđa ograničavanje cijene roaminga za slanje tekstualnih poruka na 0,11 eura sa današnjih prosječnih 0,29 eura, što je sniženje za 60 odsto.

Na prijedlog Evropske komisije znatno je smanjena cijena razgovora mobilnim telefonima, ali se cijena tekstualnih poruka nije mijenjala. Komisijin prijedlog uključuje smanjenje cijena za surfanje internetom u mobilnoj

telefoniji. Građani EU 2008. su poslali 2,5 milijardi poruka, što je koštalo oko 800 miliona eura. Cijene roaminga za slanje tekstualnih poruka se razlikuju u zemljama - putnici iz Belgije najskuplje plaćaju roaming (0,75 eura po poruci), dok Francuz plaća slanje poruke iz Italije 0,30 eura.

(Izvor: Hina, novembar 2008.)

Pokrenuta evropska digitalna biblioteka Evropeana

Digitalna biblioteka *Evropeana*, reakcija Evropske unije na numerizaciju knjiga američkog *Googlea*, pokrenuta je nedavno sa više od dva miliona knjiga dostupnih na internetu. Ona podrazumijeva velika književna djela, kao što je Danteova "Božanstvena komedija", reprodukcije slika, kao što je "Djevojka s bisernom naušnicom", historijske dokumente, poput britanske "Magna Carta", snimke Beethovenovih i Mozartovih rukopisa i slike o padu Berlinskog zida. Francuska je obezbijedila polovinu prvih sadržaja, ali

Evropeana treba da odražava ukupnost evropske kulture, javio je AFP. Cilj je je da se do 2010. omogući pristup, putem portala www.evropeana.eu numeriziranoj verziji najmanje 10 miliona knjiga, rukopisa, slika, karti, fotografija, audiovizuelnih dokumenata. Projekt *Evropeana* je pokrenut nakon što je *Google* pokrenuo gigantski program numerizacije knjiga sa sedam miliona djela numeriziranih od kraja 2004. "*Evropeana* nije konkurenčija *Googleu*", tvrdi Jill Cousins (Žil Kuzen), zvaničnik fondacije koja rukovodi *Evropeanom*. "Dopunjava *Google*, daje vam pristup širokoj lepezi autentičnih djela" koju su snabdjele evropske kulturne institucije. *Google* je spreman da "sarađuje" s *Evropeanom*. Projekti numerizacije kao što je *Evropeana* snažan su signal koji pokazuje da autori, izdavači, bibliotekari i tehnološke firme mogu raditi zajedno kako bi demokratizirali pristup kolektivnom svjetskom znanju.

(Fena, decembar 2008.)